

KDAJ LAHKO DAMO KRI

Ljubiša Lukić, dr. med.

Z DAJANJEM KRVI ŽELIMO POMAGATI TISTIM, KI JO POTREBUJEJO. KRVODAJALCI POMAGAMO REŠEVATI ŽIVLJENJA IN OHRANJATI ZDRAVJE!

Krvodajalec je lahko vsakdo, ki je zdrav in se dobro počuti!
Vsem, ki želijo postati krvodajalci, mora biti dostopno izobraževalno gradivo.

Pred postopkom odvzema krvi izpolnijo vprašalnik in opravijo enostavni zdravniški pregled.

Zdravje krvodajalcev presojata šolano zdravstveno osebje in odgovorni zdravnik, ki svetuje, lahko pa tudi odsvetuje odzem krvi. Zelo pomembno je, da tudi sami presodimo okoliščine, ko ni primerno, da damo kri!

Krvodajalec je lahko vsak, ki je polnoleten, star manj kot 65 let, z vsaj 50 kilogrami telesne teže, vrednostmi hemoglobina 125g/L (ženske) ali 135g/L (moški), krvnim tlakom pod 180/100, zdravim srcem, brez povišane telesne temperature, oseba, ki se dobro počuti in ima strokovno sprejemljivo anamnezo ali, povedano drugače, živi dovolj zdravo, da njen način življenja in okolje samo ne pomenita povečanega tveganja za prenos bolezni s krvjo. Nekateri načini življenja in spolne navade pomenijo povečano tveganje za prenos bolezni s krvjo!

Seznantiti se moramo z informacijami o možnostih prenosa aidsa in zlatenice, o uporabi mamil ter tveganju, ki ga pomenijo plačani spolni odnosi ali spolni odnos moškega z moškim, spolni odnos ženske z moškim, ki je imel spolne odnose z drugimi moškimi, spolni odnosi s partnerji, ki so nosilci HIV in zlatenice, z intravenskimi uživalci drog, s partnerji, ki prejemajo plačila za spolni odnos, ali prebolevniki spolnih bolezni. Tudi izpostavljenost zlatenici v službi ali družini pomeni povečano tveganje.

Trajno ne svetujemo dajanja krvi:

osebam z malignimi obolenji, sladkornim bolnikom, ki jemljejo insulin, intravenskim uživalcem drog, nosilcem nalezljivih bolezni (HIV, hepatitis B in C), bolnikom s srčnimi in žilnimi obolenji, osebam, ki so potencialne prenašalke Creutzfeldt-Jakobove bolezni, itn.

Zdravnik praviloma začasno ne svetuje dajanja krvi:

osebam, ki so bile na endoskopskih preiskavah, bolnikom z epilepsijo, ledvičnim bolnikom, ob nestrokovno opravljeni akupunkturi, prebadanju kože ali tetovaži, sluzničnem stiku s potencialno okuženo krvjo, ob jemanju nekaterih zdravil, pri bivanju v nekaterih tropskih krajih

oziroma jemanju preventivnih zdravil, pri nekaterih cepljenjih z oslabelimi bakterijami ali virusi, po operativnih posegih, ob nedavno prejeti transfuziji itn. Pri vseh nalezljivih obolenjih ne dajemo krvi vsaj dva tedna po popolni ozdravitvi.

Vsem, ki so pod vplivom alkohola ali mamil, odsvetujemo odvzem!

Pri opravljanju nevarnih poklicev (pilotiranje, vožnja vlaka ali avtobusa, upravljanje žerjava, plezanje po lestvi ali zidarskem odru, padalstvo, športno plezanje ali potapljanje itn.) pa naj poteče najmanj 12 ur od odvzema do ponovne dejavnosti.

Ilzdal: Rdeči križ Slovenije, 2005

Besedilo: Ljubiša Lukič, dr. med.

Jezikovni pregled: Vlasta Kunej

Oblikovanje: Studio Kvadrat

Foto: Studio Kvadrat

Tisk: Littera picta

Naklada: 5000 izvodov